

SU møte #1-2026 Protokoll		Dato: <i>13.01.2026</i>
		Tid: <i>19:00</i>
Emne:	<i>SU møte #1-2026</i>	
Plassering:	<i>Teams</i>	
Tilstede:	<i>Harald Kvande (Leder), Tommy Aasgaard Botten, Anna Fasting, Knut Lien</i>	
Ikke møtt:	<i>Sten Rune Myrland (MSJ)</i>	

Protokoll

Sak	Beskrivelse	Type
1	<u>Godkjenne referat SU møte #7-2025.</u> <u>Vedtak:</u> Referatet fra SU-møte #7 2025 er tidligere godkjent	Beslutning
2	<u>Habilitetsvurdering for møtet</u> Ingen habilitetsproblemer identifisert.	Beslutning
3	<u>Søknad fra Tønsberg FSK om kryssing av flystripe under 1000 fot</u> <u>Bakgrunn:</u> Tønsberg fallskjermklubb har etter søknad til SU siden sesongen 2022 hatt unntak / fritak fra håndbokens krav om laveste høyde for kryssing av flystripe under skjerm, og erfaringene som er gjort disse sesongene har vært gode. Ref vedlegg til HI's plan gjør rammebetingelsene det svært vanskelig å gjøre en trygg innflyvning hvis man samtidig ikke har mulighet til å krysse flystripa under 1000ft. Samtidig så er luftrommet på Tønsberg stengt for all annen flytrafikk når det er hoppere i luften, dvs for TøFSK isolert utgjør det ingen økt fare for konflikt mellom fly og hopper dersom denne grensen er senket til 300ft, samtidig som det sikrer trygg innflyvning, <u>Vedtak:</u> Godkjennes for 2026 SU er klar over at dette bryter med intensjonen i SU plan (se under) men anser at med de rammebetingelser som gjelder på Jarlsberg ift plassering av landingsområder og flystripe er dette det beste alternativet sikkerhetsmessig. «SU vil ikke gi særskilt tillatelse med mindre SU finner at bestemmelsene det søkes unntak fra skal endres eller revideres i overskuelig fremtid. Dersom SU gir en særskilt tillatelse gjelder denne uansett kun inneværende kalenderår»	Beslutning
4	<u>Tandem</u> <i>Fraphat</i> Krav om bruk av fraphat på tandemelever fjernes. Det som engang var en fraphat med støtdempede pølser som faktisk kunne tåle en ytre påvirkning har i dag endt opp med en skinnlue som i beste fall funker til å holde ørende varme og ha en plass til å feste goggelsene. Det er aldri registrert hendelser med hodeskader på tandemelever. LT har ingen problemer med at dette kravet fjernes Sverige fjernet kravet i fjor mest med bakgrunn i øverste punkt her, de har følgende erfaring: • Tandemelev tilbys fraphat og de fleste takker ja når de får høre om at det beskytter mot lyd, luft og temp	Beslutning

- Noen TI'er vil ha frap på alle sine elever pga faren for å bli knokket av Tandemelev

Aldersgrense

Aldersgrensen for tandemelever i fallskjerm er satt ned fra 16 til 15 år. Under følger søknadsteksten som danner grunnlaget for godkjenning fra Luftfartstilsynet.

Søknad om endring av aldersgrense for tandemhopp i Norge fra 16 til 15 år

Bakgrunn og formål

Vi ønsker med dette å be om en vurdering og godkjenning av en aldersgrenseendring for tandemhopp i Norge – fra dagens minimumsalder på 16 år, til 15 år.

Tandemhopp er i dag den mest brukte introduksjonen til fallskjermporten, og fungerer som både første møte med sporten og et lavterskeltilbud som gir en trygg og kontrollert opplevelse av fallskjermhopp under ledelse av en erfaren instruktør.

Begrunnelse for endringsforslaget

1. Harmonisering med annen luftsport og idrettsregelverk

- Flere andre luftsportaktiviteter, som seilflyging og modellflyging, tillater aktivitet fra fylte 15 år eller lavere.
- 15-åringer har stemmerett i idrettslag og organisasjoner tilknyttet Norges idrettsforbund, og anses dermed som modne nok til å delta i idrettens demokratiske prosesser.
- I mange sammenhenger regnes 15 år som en juridisk og sosial modenhetsgrense, bl.a. for samtykke til helsehjelp og visse typer arbeidsforhold.

2. Rekruttering og utvikling av sporten

- Fallskjermidretten har i mange år hatt fokus på rekruttering og fornyelse, og en lavere aldersgrense for tandemhopp vil gi flere unge muligheten til å oppleve sporten i trygg form før de er gamle nok til å ta selvstendig elevkurs (som fortsatt vil ha aldersgrense 16).
- Et tilbud om tandemhopp fra 15 år kan fungere som en motiverende milepæl for unge som er interessert i sporten, og skape tidlig tilknytning til klubbmiljøet.

3. Sikkerhet og ansvar

- Tandemhopp skjer under strengt regulerte og kontrollerte forhold, hvor eleven er passiv og instruktøren har fullt ansvar for gjennomføringen av hoppet.
- Det stilles allerede krav til samtykke fra foresatte for mindreårige. Dette vil naturligvis også gjelde for 15-åringer.
- Den praktiske forskjellen i modenhet mellom en ungdom på 15 år og en på 16 år er ofte marginal, og vurderingen av egnethet kan fortsatt ligge hos tandeminstruktør, i tråd med dagens praksis.

Mulige innvendinger og vurdering av risiko

Vi anerkjenner at det kan være argumenter mot å senke aldersgrensen:

- Modenhet og psykososial utvikling: Enkelte 15-åringer kan oppleves som umodne eller usikre i møte med en så intens opplevelse. Derfor er det viktig at instruktør fortsatt har myndighet til å avvise elever som ikke virker klare for opplevelsen – uansett alder.
- Signaleffekt: Noen kan mene det sender feil signal å "slippe til yngre barn" i en såpass ekstrem aktivitet. Vi mener imidlertid at med tydelig kommunikasjon om at

	dette er et kontrollert tandemhopp – og ikke selvstendig hopping – kan dette håndteres godt. - Internasjonale normer: Enkelte land har høyere aldersgrenser. Samtidig finnes også flere land hvor tandemhopp tillates fra 14 eller 15 år, blant annet USA, i enkelte delstater, samt i andre europeiske land med fleksibel aldersgrense kombinert med foresatt samtykke. Forslag til implementering Vi foreslår følgende rammer for en aldersgrenseendring: - Minimumsalderen for tandemhopp settes til 15 år, med krav om skriftlig samtykke fra foresatte. - Instruktøren skal ha fullt ansvar for å vurdere elevens egnethet på vanlig måte. - Det innføres ikke automatisk rett, men mulighet – tandemoperatører står fritt til å operere med egne, høyere interne grenser dersom ønskelig. Oppsummering Ved å tillate tandemhopp fra fylte 15 år legger vi til rette for trygg og tidlig introduksjon til fallskjermidretten for ungdom som allerede i dag er en del av idretten, har medbestemmelse i foreninger og ofte aktivt søker ekstreme og utfordrende opplevelser innenfor sikre rammer. Vi mener dette er et tiltak som vil bidra positivt til rekruttering, økt interesse og ivaretagelse av unge i sporten, uten å gå på kompromiss med sikkerheten. Vi stiller oss naturligvis til disposisjon for videre dialog og høring dersom Luftfartstilsynet ønsker mer informasjon eller utfyllende dokumentasjon i saken.	
5	<u>Regelverk hopping i nærheten av vann</u> TBJ har startet en studie/analyse i forbindelse med revisjon av reglene for hopping i nærheten av vann. Han er nå i en situasjon privat med barn og ny jobb og trenger støtte til å slutføre dette arbeidet. SU trenger 1–3 motiverte HI'er som kan bistå i prosessen med litt grunnarbeid og kvalitetssikring. Arbeidet omfatter ca. 10 timer egenarbeid og to videomøter, og består av analyse av hendelser, innhenting av datagrunnlag og faglig kvalitetssikring. Forespørsel er utsendt til alle HI'ene og målet er å få dette arbeidet og dermed forslag til nye regler klare til fagseminar medio mars.	Diskusjon
6	<u>Foreslåtte tiltak etter ulykke Oppdal 2024</u> I rapporten etter ulykken på Oppdal i 2024 anbefaler undersøkelseskommissjonen SU å vurdere om det skal innføres obligatorisk trening av nødprosedyre i liggende (horisontal) stilling både på grunnkurs og under et hopp i progresjonen til A. SU har gjennomført undersøkelser og intervjuer med fagmiljøet og gjennomgått praksis i andre forbund og har etter diskusjoner konkludert med at man ikke ønsker å følge denne anbefalingen.	Beslutning
9	<u>Eventuelt</u> Intet	
10	<u>Neste møte</u> Besluttet pr. doodle	Diskusjon